Biroul permanent al Senatului
Bp. 553 / 11 noiembrie 2026

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ
Nr. 19413 / 11.11.2026

Către: **Domnul Mario-Ovidiu OPREA**
Secretar general, Senatul României
secretariat.sg@senat.ro

Biroul permanent al Senatului
L 649 / 16 11 2026

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a solicitării formulate în cadrul adresei dumneavoastră nr. 4796 din 12.10.2026, înregistrată la Autoritatea Electorală Permanentă cu nr. 19413 din 21.10.2026, având ca obiect *Propunerea legislativă pentru modificarea şi completarea Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal şi a Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului şi a Camerei Deputaţilor, precum şi pentru organizarea şi funcţionarea Autorităţii Electorale Permanente, în vederea instituirii unei bonificaţii fiscale suplimentare anuale pentru participarea electorală – Bp. 553/2026*, vă comunicăm următoarele:

Propunerea legislativă menţionată vizează, în esenţă, modificarea şi completarea textului Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, precum şi al Legii nr. 208/2015, cu modificările şi completările ulterioare, în sensul „instituirii posibilităţii acordării, de către consiliile locale şi de către Consiliul General al Municipiului Bucureşti, a unei bonificaţii fiscale suplimentare anuale de până la 5% persoanelor fizice care achită integral, până la data de 31 martie a fiecărui an, impozitul sau taxa pe clădiri, impozitul sau taxa pe teren şi impozitul pe mijloacele de transport **şi care au realizat participarea electorală completă**, în sensul legii."

În acest scop, propunerea prevede operaţionalizarea unui „serviciu electronic" administrat de Autoritatea Electorală Permanentă, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicaţii Speciale, prin care să fie verificată îndeplinirea condiţiei de participare electorală, pe baza evidenţelor electorale oficiale.

Potrivit expunerii de motive, propunerea legislativă „urmăreşte trei finalităţi convergente: diminuarea, într-o limită prudentă a sarcinii fiscale suportate de contribuabili; stimularea plăţii

Str. Stavropoleos nr. 6, sector 3, Bucureşti
Telefon: 021.310.07.69, e-mail: registratura@roaep.ro
www.roaep.ro

anticipate şi a conformării fiscale voluntare, ca efect asupra predictibilităţii bugetelor locale; precum şi **încurajarea participării electorale constante, ca premisă a unei reprezentativităţi şi legitimităţi democratice sporite."**

Faţă de soluţiile legislative avansate în textul propus prin propunerea legislativă, Autoritatea Electorală Permanentă formulează următoarele observaţii:

I. Raportat la conţinutul propunerii legislative, cu referire la art. I pct. 1-4, semnalăm că obiectul de reglementare al acesteia nu se circumscrie domeniului electoral.

Astfel, obiectul art. I al iniţiativei legislative îl constituie instituirea unui mecanism de stimulare fiscală prin acordarea unei bonificaţii anuale suplimentare de până la 5% la plata impozitelor pe clădiri, terenuri şi mijloace de transport, condiţionată de achitarea integrală până la 31 martie şi de exercitarea dreptului de vot (prezenţa la vot), aspecte care nu se înscriu în domeniul de reglementare al legislaţiei electorale sau în sfera de competenţă a Autorităţii Electorale Permanente stabilită prin Legea nr. 208/2015, cu modificările şi completările ulterioare[1]. Deşi măsurile propuse includ o condiţie de natură electorală, acestea au o natură predominant fiscală, fiind circumscrise normelor Codului fiscal.

Concret, în ceea ce priveşte propunerea de modificare a Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, arătăm că textele propuse nu sunt corelate cu reglementările electorale în vigoare şi nu întrunesc exigenţele de claritate, precizie şi previzibilitate a legii, ceea ce contravine rigorilor de tehnică legislativă instituite prin Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

Faţă de textele propuse, arătăm că acestea permit autorităţilor deliberative locale să acorde persoanelor fizice o bonificaţie suplimentară de până la 5% pentru plata anticipată a unor obligaţii fiscale locale, condiţionată de participarea la toate „scrutinurile de referinţă" la care acestea au avut drept de vot.

Astfel, textul art. 489^3 alin. (2) lit. a) propus prin art. I pct. 4, stabileşte drept condiţie pentru acordarea facilităţii faptul că persoana „a realizat participarea electorală completă, stabilită potrivit alin. (4)-(9)". Verificarea acestei condiţii este atribuită (art. II al propunerii legislative) Autorităţii Electorale Permanente, printr-un serviciu electronic distinct, organizat cu sprijinul Serviciului de Telecomunicaţii Speciale.

Raportat la argumentele prezentate de iniţiator în cadrul expunerii de motive, potrivit cărora „cadrul în vigoare nu reglementează o facilitate fiscal distinctă legată de participarea electorală şi nici un temei legal complet pentru verificarea securizată, anuală şi limitată la scop a acestei condiţii prin intermediul Autorităţii Electorale Permanente", din perspectiva competenţei generale în

[1] privind alegerea Senatului şi a Camerei Deputaţilor, precum şi pentru organizarea şi funcţionarea Autorităţii Electorale Permanente

domeniul electoral al instituției noastre, apreciem că reglementarea propusă nu este suficient fundamentată în raport cu natura dreptului de vot, cu diferențele de tratament fiscal pe care le introduce și cu durata efectelor produse asupra contribuabililor, raportat la participarea acestora la vot.

În primul rând, condiționarea unui avantaj patrimonial de exercitarea dreptului de vot propusă de inițiator, intră în contradicție cu garanțiile constituționale ale acestui drept.

În acest sens, arătăm că exercitarea suveranității naționale se concretizează prin exercitarea drepturilor fundamentale prevăzute de art. 36 și 37 din Constituție, respectiv dreptul de vot și dreptul de a fi ales, statul fiind garantul inviolabilității drepturilor electorale.

Dreptul de vot este un drept fundamental, exclusiv politic, al cetățenilor români, consacrat de art. 36 din Constituția României, republicată, potrivit căruia: *„(1) Cetățenii au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv."*

Prin dobândirea statutului de membru al Uniunii Europene, România s-a angajat să respecte toate obligațiile ce decurg din legislația primară europeană, precum și principiile fundamentale care stau la baza patrimoniului electoral european, respectiv sufragiul universal, egal, liber exprimat, secret și direct, principii stabilite în Codul bunelor practici în materie electorală elaborat în 2002 de Comisia Europeană pentru democrație prin drept (Comisia de la Veneția) și consacrate de Constituția României.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 62 alin. (1) din Constituție, *„Camera Deputaților și Senatul sunt alese prin vot universal, egal, direct, secret și **liber exprimat**, potrivit legii electorale"*, iar art. 81 alin. (1) prevede că *„Președintele României este ales prin vot universal, egal, direct, secret **și liber exprimat**."*

Aceste dispoziții impun ca măsurile de încurajare a participării la vot să păstreze libertatea deciziei electorale și să fie justificate inclusiv în ceea ce privește influența economică exercitată asupra alegătorului. Prin mecanismul propus, participarea la vot devine un criteriu de diminuare a obligațiilor fiscale, iar decizia alegătorului produce consecințe patrimoniale care se pot menține pe parcursul mai multor ani.

Alegătorul este astfel pus în situația de a lua în considerare și avantajul economic asociat participării la vot, ceea ce impune justificarea acestei legături atât din perspectiva libertății votului, cât și a egalității de tratament între contribuabili.

În aceste condiții, deși încurajarea participării electorale constituie un obiectiv legitim, asocierea exercitării dreptului de vot cu acordarea unui avantaj fiscal necesită o justificare care să explice atât contribuția concretă a măsurii la creșterea prezenței la vot, cât și motivele pentru care acest obiectiv presupune un tratament fiscal diferit al contribuabililor, în funcție de participarea lor electorală.

În lipsa unei evaluări care să susțină necesitatea acestor condiționări și proporționalitatea efectelor lor, simpla invocare a creșterii participării electorale nu oferă o fundamentare suficientă pentru soluția propusă, cu atât mai mult cu cât nu au fost avute în vedere măsurile instituite deja în acest sens, precum informarea alegătorilor, educația electorală și facilitarea accesului la vot.

În al doilea rând, propunerea legislativă instituie un tratament fiscal diferențiat a cărui justificare trebuie examinată în raport cu art. 16 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia *„Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări"*, precum și cu art. 56 alin. (2), care prevede că *„Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale"*. Posibilitatea legiuitorului de a acorda facilități fiscale nu înlătură obligația de a fundamenta criteriile de delimitare a beneficiarilor și diferențele pe care acestea le produc între persoane aflate în situații comparabile.

În acest caz, comparabilitatea trebuie apreciată prin raportare la situația fiscală a contribuabililor și la îndeplinirea condițiilor de plată anticipată, întrucât două persoane care datorează același impozit, solicită bonificația în termen și achită integral obligația până la aceeași dată se află, din aceste perspective, în situații similare.

Cu toate acestea, în cadrul aceleiași unități administrativ-teritoriale, ele vor suporta sarcini fiscale diferite în funcție de îndeplinirea condiției „participării electorale complete". Prin urmare, deși contribuabilii se află în aceeași situație în privința impozitului datorat și a îndeplinirii obligației de plată, tratamentul fiscal aplicabil acestora diferă în funcție de participarea la vot, fără ca documentația care însoțește propunerea legislativă să justifice suficient de ce această împrejurare trebuie să determine acordarea unui avantaj fiscal.

Sub acest aspect sunt relevante considerentele Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 1/2016 din 18 ianuarie 2016, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 223 din 25 martie 2016, prin care instanța supremă a reținut, între condițiile cumulative ale discriminării, ca *„persoanele sau situațiile în care acestea se găsesc să se afle în poziții comparabile"* și ca *„tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, a cărui atingere se face prin metode adecvate și necesare"*.

Din aceste considerente rezultă că existența unui tratament fiscal diferit nu este suficientă pentru a reține discriminarea, fiind necesar să se examineze dacă diferențierea se întemeiază pe un criteriu justificat obiectiv și dacă mijloacele alese sunt adecvate și necesare pentru atingerea scopului urmărit.

În cazul analizat, contribuabilii asigură, prin plata integrală și anticipată a impozitului, același beneficiu pentru bugetul local, astfel încât participarea electorală nu reflectă o diferență în modul de îndeplinire a obligațiilor fiscale care să explice acordarea bonificației suplimentare. Justificarea acestei facilități trebuie, așadar, să explice de ce participarea la vot este relevantă pentru diminuarea sarcinii fiscale, întrucât rațiunile care susțin bonificația generală pentru plata anticipată

nu pot fi extinse, fără o fundamentare distinctă, asupra unei facilități condiționate de conduita electorală.

În al treilea rând, din perspectiva tehnicii legislative și a aplicabilității practice, se impune o analiză atentă a terminologiei și noțiunilor utilizate. Astfel sintagma „participarea electorală completă" nu beneficiază de o definiție legală în cuprinsul Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, iar delimitarea acesteia nu rezultă nici prin trimitere expresă la alte acte normative în materie electorală.

Definiția propusă la art. 489^3 alin. (8) de către inițiator contravinc normelor de tehnică legislativă și principiilor constituționale prin suprapunerea forțată a două calități cu regimuri juridice distincte: alegătorul, subiect de drept electoral, respectiv contribuabilul. subiect al raportului juridic fiscal.

În dreptul electoral, votul este un drept fundamental personal și netransmisibil, iar exercitarea lui nu poate fi asociată cu un câștig sau o pierdere materială. Orice stimulent financiar direct sau indirect denaturează caracterul liber exprimat al votului, transformând opțiunea politică într-un act de natură comercială sau de conformare administrativă. Or, calitatea de alegător și cea de contribuabil sunt fundamental diferite și nu pot fi echivalate în același context normativ care vizează strict statutul de contribuabil și gestionarea drepturilor patrimoniale.

De asemenea, având în vedere că fiecare scrutin se desfășoară într-un cadru legal distinct, utilizarea sintagmei „la fiecare scrutin electoral" în definiția propusă instituie o uniformizare nelegală, deoarece ignoră diferențele normative dintre tipurile de alegeri și referendumuri, precum configurarea diferită a corpului electoral în funcție de tipul de scrutin.

Astfel, la formularea textului propus a fost omis faptul că structura corpului electoral variază esențial în funcție de tipul de scrutin. De pildă, cetățenii Uniunii Europene cu rezidență în România au dreptul de a participa, alături de cetățenii români, la alegerile locale și europarlamentare, în timp ce, la alegerile parlamentare și cele prezidențiale pot vota doar cetățenii români.

Așadar, apreciem că și din acestă perspectivă definiția propusă tratează în mod greșit toți contribuabilii ca având un statut electoral uniform în fața legii, ignorând faptul că, în timp ce obligațiile fiscale și calitatea de contribuabil se aplică în mod egal tuturor rezidenților (inclusiv cetățenilor UE), drepturile electorale variază semnificativ în funcție de tipul de scrutin.

Mai mult, rigoarea textului normativ cerută de prevederile Legii nr. 24/2000, cu modificările ulterioare, impune și eliminarea erorilor de exprimare constând în folosirea expresiei pleonastice „scrutin electoral" din cadrul textului propunerii legislative analizat.

Pe de altă parte, în lipsa unor criterii obiective și previzibile, există riscul apariției unor dificultăți de interpretare și aplicare, condiția participării electorale complete trebuind examinată și prin prisma duratei consecințelor pe care le produce, întrucât neparticiparea la un singur scrutin poate împiedica acordarea bonificației pe parcursul mai multor ani fiscali.

Astfel, prin textul art. 489[3] alin. (8) propus pentru completarea Codului fiscal, se stabileşte: „Condiţia se apreciază unitar şi nu se fracţionează în funcţie de numărul scrutinurilor la care contribuabilul a participat", iar conform alin. (10) al aceleiaşi propuneri, „Participarea se valorifică anual până la sfârşitul anului fiscal anterior celui începând cu care produce efecte următorul scrutin valabil din aceeaşi categorie".

Prin aplicarea acestor dispoziţii, absenţa de la un singur scrutin, inclusiv de la unul dintre tururile alegerilor prezidenţiale, continuă să influenţeze tratamentul fiscal al contribuabilului până când următoarele alegeri din aceeaşi categorie produc efecte în condiţiile proiectului, chiar dacă acesta participă între timp la toate celelalte scrutinuri.

În acest interval, participarea la alte alegeri şi îndeplinirea constantă a obligaţiilor fiscale nu permit contribuabilului să îndeplinească din nou condiţia de eligibilitate pentru acordarea bonificaţiei, deoarece neparticiparea anterioară rămâne relevantă pentru fiecare an în care scrutinul respectiv este inclus în evaluare. Se ajunge astfel ca o singură absenţă să determine neacordarea anuală a facilităţii, fără ca proiectul să justifice de ce încurajarea participării electorale necesită menţinerea acestei consecinţe pentru întreaga perioadă dintre două scrutinuri din aceeaşi categorie.

Nici excepţiile prevăzute de proiect nu răspund integral acestei dificultăţi, întrucât privesc lipsa dreptului de vot sau neîndeplinirea condiţiilor legale pentru exercitarea lui, fără a lua în considerare împrejurările obiective care pot împiedica în fapt participarea unei persoane cu drept de vot.

Textul art. 489[3] alin. (7) din cadrul propunerii exclude din evaluare, între altele, scrutinurile la care persoana „nu împlinise, până în ziua scrutinului inclusiv, vârsta prevăzută de lege pentru exercitarea dreptului de vot" sau „nu putea exercita dreptul de vot în temeiul legii sau al unei hotărâri judecătoreşti definitive".

Prin urmare, în cazul persoanelor care aveau drept de vot şi îndeplineau condiţiile legale pentru exercitarea acestuia, mecanismul propus nu distinge între absenţa voluntară şi cea determinată de un impediment obiectiv, deşi ambele pot conduce la neacordarea bonificaţiei pentru mai mulţi ani.

Această problemă este evidenţiată şi de prevederea propusă la art. 489[3] alin. (8), potrivit căreia „Dacă persoana nu a avut drept de vot la niciunul dintre scrutinurile de referinţă ale anului fiscal, condiţia se consideră îndeplinită pentru întregul an fiscal respectiv". Deşi soluţia urmăreşte să nu dezavantajeze persoanele care nu puteau participa legal la alegeri, ea necesită o corelare cu situaţia celor care, având drept de vot, au fost împiedicate în fapt să îl exercite, deoarece pentru acestea din urmă propunerea legislativă menţine consecinţele neparticipării fără a lua în considerare cauza absenţei.

În aceste condiţii, proporţionalitatea măsurii nu poate fi apreciată numai prin raportare la plafonul de 5% al bonificaţiei, ci trebuie examinată şi în funcţie de durata neacordării acesteia, de caracterul indivizibil al condiţiei şi de faptul că participarea ulterioară la alte scrutinuri nu schimbă

situația contribuabilului. Or, expunerea de motive nu explică suficient de ce obiectivul încurajării participării electorale constante presupune ca o singură neparticipare să producă asemenea consecințe fiscale pe parcursul mai multor ani.

II. În ceea ce privește modificarea și completarea Legii nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, propuse la art. II pct. 1 și 2 din propunerea legislativă arătăm următoarele:

1. Față de textul propus la art. II pct. 1, apreciem că datele și informațiile conținute de Registrul electoral nu pot fi destinate verificării eligibilității pentru o bonificație fiscală, întrucât o astfel de măsură contravine grav principiilor constituționale, legislației electorale și normelor europene privind protecția datelor cu caracter personal (GDPR).

În conformitate cu dispozițiile art. 103 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Electorală Permanentă administrează Registrul electoral care, potrivit art. 24 alin. (1) din aceeași lege, reprezintă un sistem informatic național de înregistrare și actualizare a datelor de identificare a cetățenilor români cu drept de vot și a informațiilor privind arondarea acestora la secțiile de votare.

Mai arătăm că dispozițiile art. 29 alin. (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, prevăd în mod expres că datele și informațiile conținute în Registrul electoral sunt destinate **exclusiv proceselor electorale.**

În contextul modificării art. 29 alin. (2) propuse de inițiatorul propunerii legislative, subliniem că o eventuală utilizare a datelor din Registrul electoral de către autoritățile fiscale pentru acordarea de facilități financiare ar reprezenta o deturnare ilegală de scop. Datele colectate în scop electoral nu pot fi utilizate în scopuri fiscale fără un temei legal extrem de solid.

Sediul materiei pentru activitatea de înregistrare și evidență a alegătorilor îl reprezintă Capitolul IV din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, referitor la Registrul electoral și listele electorale. Aceste prevederi stabilesc modul în care sunt înscriși alegătorii în Registrul electoral.

În esență, fiecare cetățean român care a împlinit vârsta de 18 ani și care are drept de vot figurează în Registrul electoral. Registrul electoral este structurat pe județe, municipii, orașe, comune, pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în țară, iar pentru cei cu domiciliul sau reședința în străinătate, pe state și localități. Fiecare alegător figurează în Registrul electoral o singură dată.

Datele care se înscriu în Registrul electoral provin prin importuri de date de la mai multe autorități ale statului român. Apoi, actualizarea datelor cetățenilor deja existente în Registrul electoral, reprezintă o activitate care revine primarilor sau persoanelor împuternicite de aceștia conform legii, pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în țară, respectiv persoanelor desemnate de către Autoritatea Electorală Permanentă, pentru cetățenii români cu domiciliul sau reședința în străinătate.

Activitățile de actualizare includ modificările de domiciliu, schimbarea numelui, stabilirea reședinței, precum și radierile în caz de deces, de pierdere a cetățeniei române, de interzicere a exercitării dreptului de a alege sau de punere sub interdicție[2].

După cum se poate observa, evidența alegătorilor în Registrul electoral este un proces în continuă evoluție, datele schimbându-se de la zi la zi, fapt care se reflectă în comunicate pe care Autoritatea Electorală Permanentă le publică lunar, pe site-ul propriu, cu privire la numărul alegătorilor înscriși în Registrul electoral.

Autoritatea Electorală Permanentă, în calitate de operator, prelucrează datele cu caracter personal ale cetățenilor români cu drept de vot, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (GDPR), **în scopul realizării atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor legale.**

Dispozițiile art. 5 din Regulament prevăd că *„datele cu caracter personal sunt colectate în scopuri determinate, explicite și legitime și nu sunt prelucrate ulterior într-un mod incompatibil cu aceste scopuri".*

Având în vedere că dispozițiile art. 29 alin. (2) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, prevăd în mod expres că datele și informațiile conținute în Registrul electoral sunt destinate exclusiv proceselor electorale, apreciem că o eventuală utilizare a Registrului electoral de către organele fiscale reprezintă o deturnare ilegală de scop, interzisă de GDPR. Datele colectate strict pentru exercitarea drepturilor electorale nu pot fi reconvertite în scopuri fiscale, nicio normă legală neputând valida o prelucrare neconstituțională.

Prin urmare, textul propus restrânge indirect libertatea de conștiință și dreptul de a vota, instituind un sistem de recompensare financiară a participării civice care distorsionează democrația și încalcă normele fundamentale de protecție a datelor personale în condițiile în care participarea la viața politică a statului prin vot este strâns legată de opiniile politice (date cu caracter personal sensibile conform art. 9 GDPR), prelucrarea lor în scopuri de stimulare financiară fiind disproporționată și invazivă.

2. Art. II pct. 2. din cadrul propunerii legislative face referire la „organizarea și administrarea" de către Autoritatea Electorală Permanentă cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale, a unui „serviciu electronic de verificare a eligibilității pentru bonificația fiscală suplimentară anuală pentru participarea electorală" prin intermediul căruia să prelucreze datele privind dreptul de vot și participarea electorală din Registrul Electoral, din Sistemul informatic de monitorizare a

[2] Potrivit art. 22 din Legea nr. 140/2022 privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative *„În cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a prezentei legi, referirile la măsura punerii sub interdicție judecătorească, respectiv la persoana pusă sub interdicție judecătorească se consideră a fi făcute la măsura consilierii judiciare sau a tutelei speciale, respectiv la persoana care beneficiază de consiliere judiciară sau de tutelă specială."*

prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV), din listele electorale, precum și din celelalte evidențe electorale oficiale.

Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV) este reglementat de Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și de Normele metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția, desemnarea și atribuțiile operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, verificarea corelațiilor din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, precum și condițiile de înregistrare audiovideo a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor, aprobate prin Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 36/2019, cu modificările și completările ulterioare.

SIMPV este dezvoltat și administrat de Autoritatea Electorală Permanentă, cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale, în scop exclusiv și restrictiv, respectiv asigurarea integrității procesului electoral prin verificarea în timp real a dreptului de vot și prevenirea votului multiplu. Mai mult, utilizarea SIMPV nu aduce atingere caracterului secret sau liber exprimat al votului, stabilirea identității votanților fiind necesară tocmai în scopul evitării votului multiplu sau a eventualelor fraude în procesul de votare.

În contextul utilizării SIMPV precizăm că acest instrument asigură doar preluarea semnăturilor alegătorilor care votează în străinătate pe terminalele informatice puse la dispoziție de Serviciul de Telecomunicații Speciale și generează listele electorale suplimentare electronice pentru secțiile de votare din străinătate. În cazul secțiilor de votare din țară, validarea CNP-ului în aplicație reprezintă operațiunea prin care operatorul de calculator atestă că alegătorului i se permite exercitarea dreptului de vot în baza rezultatelor generate de SIMPV și a comunicărilor efectuate prin intermediul acestuia, însă consemnarea prezenței la vot a alegătorului și înmânarea buletinului de vot se realizează numai pe baza semnării ologrefe a listei electorale.

În plus, Autoritatea Electorală Permanentă nu are acces la listele electorale utilizate în secțiile de votare, circuitul documentelor utilizate în procesul electoral fiind reglementat expres prin dispozițiile legislației electorale incidente fiecărui tip de scrutin. Având în vedere importanța respectării dispozițiilor referitoare la măsurile de protecție privind circuitul documentelor electorale, precum și a operațiunilor de predare/primire strict reglementate a documentelor și materialelor necesare procesului de votare de către birourile electorale ale secțiilor de votare, evidențiem faptul că textele propunerii legislative nu sunt coroborate nici sub acest aspect cu legislația electorală incidentă fiecărui tip de scrutin.

Măsura propusă ar conduce la depășirea competențelor instituționale atât ale Autorității Electorale Permanente, cât și ale Serviciului de Telecomunicații Speciale, care nu au atribuții în gestionarea, stimularea sau verificarea politicilor fiscale ale statului, iar constituirea unui flux de date

securizat către autoritățile fiscale ar transforma un instrument de protecție a democrației într-un instrument de control economico-social.

Totodată, datele din Registrul electoral, SIMPV și listele electorale sunt colectate în scopul strict al organizării alegerilor. Prelucrarea lor ulterioară pentru acordarea de bonificații fiscale este o prelucrare incompatibilă cu scopul inițial, ținând cont că datele de prezență la vot în timp real sunt colectate pentru legitimitatea scrutinului, nu pentru generarea de baze de date cu caracter patrimonial/fiscal.

Odată validat scrutinul, aceste date își epuizează scopul legitim. Transformarea lor într-o bază de date permanentă de eligibilitate fiscală încalcă obligația ca prelucrarea datelor personale să fie adecvată, relevantă și limitată la ceea ce este necesar, încălcând principiul minimizării datelor consacrat de art. 5 alin. 1 lit. c) din GDPR.

Din perspectiva informatică, soluția legislativă propusă presupune dezvoltarea, testarea și implementarea unei aplicații informatice prin care se va realiza corelarea datelor pentru fiecare cetățean înscris în Registrul electoral cu sistemul SIMPV pentru verificarea identității solicitantului și a statusului privind exercitarea dreptului de vot, pentru toate tipurile de procese electorale (inclusiv referendumuri locale sau naționale) desfășurate într-un an calendaristic și realizarea unor rapoarte la nivelul fiecărei unități administrativ teritoriale (UAT) în care au domiciliul cuprinzând cetățenii care au avut participare electorală completă la nivelul anului respectiv, indiferent de circumscripția în care au votat. În acest sens, pentru anumite tipuri de scrutinuri, operațiunea este mai complexă, verificarea fiind necesară la nivelul întregii țări ținând cont de definirea circumscripțiilor pentru procesul electoral respectiv corelat cu domiciliul persoanei care își exercită dreptul de vot.

Dacă modificarea legislativă se referă și la cazul în care persoana care și-a exercitat dreptul de a vota la toate procesele electorale desfășurate în anul respectiv are obligații fiscale în mai multe localități din România, altele decât în UAT-ul de domiciliu, este necesară o procedură de corelare a datelor fiecărui cetățean care a exercitat dreptul de vot „complet" în anul respectiv cu instituția care deține date naționale privind obligațiile fiscale locale ale fiecărui cetățean.

Operaționalizarea serviciului electronic este condiționată de dezvoltarea aplicației informatice respective și de sprijinul STS în privința upgrade-ului arhitecturii IT&C necesară procesării, stocării și vehiculării datelor în scopul alinierii la cerințele legislative impuse prin propunerea legislativă. O caracteristică extrem de importantă este asigurarea securității cibernetice a acestei arhitecturi create, având în vedere numărul celor care o vor accesa și dispersia geografică a acestora.

Ca o primă concluzie, instrumentul informatic estimat a fi pus la dispoziția autorităților locale poate fi operaționalizat în urma posibilelor modificări legislative, acțiunea presupunând alocarea unor resurse financiare pentru dezvoltarea infrastructurii de calcul și realizarea, testarea și implementarea aplicației informatice precum și o perioadă de timp de cel puțin un an, care să includă

analiza, programarea, testarea, punerea în producție și achiziția de echipamente IT&C și de securitate cibernetică necesare.

Fezabilitatea tehnică trebuie confirmată printr-o analiză de arhitectură și un studiu de impact asupra sistemelor existente, fără a se presupune, în lipsa unei evaluări tehnice, că toate sursele de date pot fi integrate automat sau că evidențele disponibile sunt complete și uniforme.

Din punct de vedere al responsabilității instituționale, Autoritatea Electorală Permanentă ar urma să administreze serviciul electronic și să stabilească situația fiecărui alegător înscris în Registrul electoral cu privire la exercitarea dreptului de vot, organul fiscal local urmând să folosească aceste informații în cadrul procedurii fiscale. Este necesară stabilirea clară a rolurilor de operator și persoană împuternicită de operator, după caz, în funcție de scopurile și mijloacele efective ale prelucrării, precum și a obligațiilor privind securitatea, păstrarea datelor, gestionarea solicitărilor persoanelor vizate și raportarea incidentelor în cadrul procesului respectiv, acesta fiind un proces separat.

Operaționalizarea serviciului respectiv va fi condiționată de existența unor norme care să definească scopul, categoriile de date, surselor oficiale, operațiunilor permise și responsabilităților instituționale, limitarea răspunsului transmis organului fiscal la rezultatul „eligibil", „neeligibil" sau „verificare în curs", interzicerea transmiterii către organul fiscal a istoricului electoral individual, a listei scrutinurilor la care persoana a participat sau nu a participat, a secției de votare, a orei prezentării și a modalității de exercitare a votului, instituirea unui mecanism prin care persoana vizată să poată consulta și contesta rezultatul individual, iar datele eronate să poată fi rectificate înainte ca un rezultat negativ să producă efecte fiscale definitive, stabilirea unor termene de păstrare justificate și diferențiate pentru evidențele electorale derivate, rezultatele verificărilor, documentele fiscale și jurnalele tehnice, realizarea testelor funcționale, de interoperabilitate și de securitate și aprobarea procedurilor de operare înainte de punerea serviciului în producție, asigurarea unei proceduri alternative pentru indisponibilitatea serviciului, astfel încât o defecțiune tehnică sau lipsa temporară a unei înregistrări să nu fie echivalată automat cu neeligibilitatea persoanei.

Față de aspectele mai sus menționate, Autoritatea Electorală Permanentă nu susține adoptarea Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul Fiscal și a Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, în vederea instituirii unei bonificații fiscale suplimentare anuale pentru participarea electorală – Bp. 553/2026.

Cu deosebită considerație,

Președinte,

Adrian TUTUIANU

Exemplar nr. 2/2